

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W ALBIGOWEJ
W ROKU SZKOLNYM
2020/2021

Wprowadzony do realizacji uchwałą Rady Rodziców z dnia 23 września 2020 roku.

Spis treści

WSTĘP

I MISJA I WIZJA SZKOŁY

1. MISJA SZKOŁY
2. WIZJA SZKOŁY

II STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

- METODY I FORMY PRACY WYCHOWAWCZEJ

III KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

IV ISTOTA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

- 1) CZYM SĄ DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE W SZKOLE?
- 2) CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY
- 3) CZYM SĄ DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE W SZKOLE?
- 4) NAJWAŻNIEJSZE OBSZARY WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI
- 5) OD WYCHOWANIA DO PROFILAKTYKI

V PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

- PODSTAWA PRAWNA
- CHARAKTERYSTYKA SYLWETKI ABSOLWENTA SZKOŁY
- STRATEGIE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE SZKOŁY/HARMONOGRAM DZIAŁAŃ
- EWALUACJA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEGO

WSTĘP

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Albigowej opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Wszyscy pracownicy szkoły dbają o wszechstronny rozwój uczniów. Uczą prawdy, odpowiedzialności, szacunku, budowania poczucia własnej wartości, motywują do działania.

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021

Na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910) Minister Edukacji Narodowej ustalił kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2020/2021:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.
2. Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia osób dorosłych.
3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
4. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
5. Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

Cele kształcenia wychowawczego w szkole podstawowej według nowej podstawy programowej zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (poz. 356), załącznik nr 2.

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i lokalnej;

- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

I MISJA ORAZ WIZJA SZKOŁY

MISJA

Nasza szkoła kształtuje młode umysły w duchu etyki chrześcijańskiej i tolerancji. Widzi potrzeby swoich wychowanków. Uczy dostrzegać piękno otaczającego świata i odpowiedzialności za swoje czyny. Wychowuje do życia w zgodzie z samym sobą i innymi ludźmi. Zapewnia dzieciom i młodzieży wysoki poziom nauczania, dba o wszechstronny rozwój intelektualny, psychiczny, społeczny, moralny i fizyczny. Gwarantuje pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Uczy wykorzystywania zdobytej wiedzy w praktyce, posługiwania się językami obcymi i technologią informacyjną. Uczy szacunku dla przeszłości i dorobku kulturalnego naszych przodków. Przygotowuje do świadomego

i aktywnego uczestnictwa w życiu środowiska, Polski. Jest otwarta na potrzeby innych i podejmuje współpracę z organizacjami, instytucjami i samorządem terytorialnym (lokalnym).

WIZJA

Dążymy, aby nasza szkoła:

- była bezpieczna i przyjazna uczniom,
- wszechstronnie rozwijała osobowość wychowanka,
- była otwarta na potrzeby i propozycje współpracy ze środowiskiem,
- kształtowała pozytywne postawy moralne oparte na wartościach chrześcijańskich i wspierała rodziców w kształtowaniu pożądanых postaw,
- pobudzała i kreowała postawy twórcze,
- posiadała nowoczesną bazę dydaktyczną i sportową,
- odpowiadała na aktualne potrzeby współczesnego świata
- wyposażała uczniów w wiadomości i umiejętności niezbędne do dalszego kształcenia,
- zapewniała możliwości rozwijania zainteresowań uczniów poprzez naukę języków obcych oraz uczestnictwo w kołach zainteresowań,
- pomagała zdobywać umiejętność samokształcenia poprzez wykorzystanie technologii komputerowej i informacyjnej,
- kształciła świadomych odbiorców dóbr kultury i promowała zdrowy tryb życia,
- przygotowywała uczniów do życia we wspólnej Europie,
- była przyjazna dla uczniów, nauczycieli i rodziców oraz otwarta na potrzeby i współpracę ze środowiskiem,
- kształciła umiejętności społeczne,
- wspierała talenty i pomagała uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Mocne strony szkoły

1. Szkoła jest miejscem bezpiecznym dla dzieci.
2. Szkoła w pełni realizuje zaplanowane działania wychowawcze i profilaktyczne
3. Wychowawcy, pedagog na bieżąco diagnozują i rozwiązują pojawiające się problemy
4. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych otoczeni są szczególną opieką
5. Szkoła zapewnia możliwość dodatkowych zajęć sportowych
6. Mocną stroną szkoły jest zaangażowanie rodziców w działania na rzecz szkoły, klasy, integracja środowiska –uczeń – rodzic-nauczyciel

Słabe strony szkoły

W dalszym ciągu należy pracować i zwrócić uwagę na:

1. Występowanie zachowań negatywnych, zachowań z przejawami agresji werbalnej i niewerbalnej (bójki, przepychanki, zaczepki słowne, fizyczne, wyzwiska, niszczenie cudzego mienia, mienia szkoły) wulgaryzmy pojawiające się szczególnie u uczniów klas starszych
2. Brak umiejętności rodziców w wspieraniu własnego dziecka w rozwoju (dotyczy rodziców niewydolnych wychowawczo, aspołecznych, niedostosowanych społecznie, chorych)
3. Niedostateczna wiedza uczniów i rodziców na temat współczesnych zagrożeń, a także zdrowia psychicznego i fizycznego dzieci i młodzieży
4. nieumiejętność zagospodarowania wolnego czasu dzieciom w domu (dzieci spędzają zbyt dużo czasu przed telewizorem, telefonem lub komputerem)
5. Potrzebna jest większa wiedza na temat współczesnych uzależnień (uczniowie, nauczyciele, rodzice – gdyż ten problem może dotyczyć w sposób pośredni lub bezpośredni każdego dziecka.

II KALENDARZ IMPREZ I UROCZYSTOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Lp.	Uroczystość	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Inauguracja roku szkolnego 2019/2020.	Msza święta. Akademia z udziałem uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły.	Dyrekcja szkoły i nauczyciele Ks. M. Kłopot Część artystyczna – nauczyciele klas III K. Falger J. Danielewicz	1 września (wtorek) 2020 r.
2.	Narodowe czytanie.	Wspólne czytanie „Balladyny” J. Słowackiego.	J. Teichman U. Bar A. Kuźniar	7 września 2020 r. (poniedziałek)
3.	Rocznica wybuchu II wojny światowej.	Złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą ofiary Katynia, wyjście na grób nieznanego żołnierza i pod tablicę upamiętniającą płk. Ignacego Szpunara	H. Woś	17 września 2020 r. (czwartek)
4.	Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia.	Konkursy matematyczne związane z tabliczką mnożenia.	J. Danielewicz A. Karaś D. Pączka M. Łyszczarz	październik 2020 r.
5.	Wybory do Samorządu Uczniowskiego.	Zorganizowanie kampanii wyborczej. Przeprowadzenie głosowania zgodnie z przyjętą ordynacją wyborczą.	H. Woś A. Plis-Cyrana A. Kuźniar	październik 2020 r.
6.	Pasowanie na ucznia.	Spotkanie z rodzicami uczniów klas pierwszych. Część artystyczna przygotowana przez uczniów klas pierwszych.	E. Bytnar M. Pelc	październik 2020 r.
7.	Święto Odzyskania Niepodległości.	Uroczysta Akademia z okazji Święta Odzyskania Niepodległości. Uczestnictwo we mszy świętej za ojczyznę w dniu 11 listopada.	Kl. VII a, VII b M. Łyszczarz U. Bar, A. Plis-Cyrana A. Szpunar M. Mac-Kuźniar	listopad 2020 r.

8.	Andrzejki.	Dyskoteka andrzejkowa.	A. Plis-Cyrana K. Gugała B. Wójcik	listopad 2020 r.
9.	Mikołajki.	Mikołajkowe zabawy w klasach. Wizyta św. Mikołaja i jego świty u wszystkich dzieci.	H. Woś A. Plis-Cyrana	4 grudnia 2020 r. (piątek)
10.	Udział w wystawie bożonarodzeniowej.	Wykonanie ozdób świątecznych, przygotowanie fragmentu wystawy z bożonarodzeniowymi pracami uczniów w Ośrodku Kultury w Albigowej.	A. Plis- Cyrana wych. kl.I-III wych. świetlicy	grudzień 2019 r.
11.	Kultywowanie zwyczajów bożonarodzeniowych.	Wigilie klasowe. Przygotowanie jasełek, występ dla uczniów szkoły.	kl.V wraz z wych. A. Karaś, E. Ulman A. Szpunar B. Wójcik	21 grudnia 2020 r. (poniedziałek)
12.	Dzień Bezpiecznego Internetu	Konkurs plastyczny. Spotkanie z policjantami. Lekcja z wychowawcą o tematyce bezpieczeństwa w sieci.	M. Gwizdak A. Plis- Cyrana A. Falger	luty 2021 r.
13.	Dzień Babci i Dziadzia	Akademia i spotkanie z dziadkami kl. III	K. Falger J. Danielewicz	luty 2021 r.
14.	Zabawa choinkowa	Dyskoteka dla klas VII-VIII SP oraz IV-VI SP, konkursy i zabawy uczniów klas I-III SP.	SM Yamaha – kl. I-III, IV-VIII Rada Rodziców Wszyscy nauczyciele	20 stycznia 2021r.
15.	Dzień Języków Obcych	Prezentacje krajów, quizy, konkursy, skecze itp.	Michał Kluz A. Rogowska Beata Kluz Alicja Kuźniar	luty 2021 r.
16.	Dzień Patrona Szkoły.	Udział we mszy świętej. Złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową patrona szkoły.	A. Szela ks. M. Kłopot ks. B. Kamiński	kwiecień 2020r.
17.	Pierwszy Dzień Wiosny - Dzień Ziemi.	Spotkanie uczniów klas IV-VIII na hali sportowej, międzyklasowe konkursy ekologiczne.	M. Pelc S. Blajer K. Gugała A. Wszyńska	marzec 2021 r.

18.	Zwyczaje ludowe związane ze Świątami Wielkanocnymi.	Uczestnictwo w wystawie „Wielkanocne tradycje” organizowanej przez Ośrodek Kultury w Albigowej.	A. Plis- Cyrana wych. kl.I-III wych. świetlicy	marzec 2021 r.
19.	Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja.	Koncert pieśni patriotycznych.	A. Szpunar H. Woś	maj 2021 r.
20.	Dzień Mamy i Taty	Akademia i spotkanie z rodzicami uczniów klas II SP	J. Serwatka A. Szylar K. Grzesik	czerwiec 2021 r.
21.	Dzień Dziecka.	Coroczny piknik na trawie połączony z piknikiem naukowym – III Festiwal Młodego Odkrywcy.	S. Blajer M. Pelc D. Pączka A. Szczepańska	1 czerwca 2021 r. (wtorek)
22.	Karta rowerowa	Egzamin na kartę rowerową.	A. Plis- Cyrana U. Bar A. Wyszyńska	maj/czerwiec 2021 r.
23.	„Moje pasje” – happening	Prezentacja swoich pasji	B. Wójcik K. Grzesik H. Woś A. Szpunar A. Szczepańska	marzec 2021 r.
24.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego 2020/2021.	Msza święta. Akademia z udziałem uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły.	kl. VIII wraz z wych. A. Kuźniar M. Pelc	25czerwca 2021 r. (piątek)

III ISTOTA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. CZYM SĄ ZADANIA WYCHOWAWCZE W SZKOLE?

Wychowanie to proces tak stary jak ludzkość i od czasów starożytnych podejmowane są dyskusje mające na celu jego zdefiniowanie. Niezależnie od tworzonych na przestrzeni wieków różnych teorii, tak naprawdę każdy z nas ma swoją osobistą koncepcję wychowania. Jednak istnieje konieczność względnego porozumienia w zakresie jego definicji. Z tego też powodu w zapisach ustawowych przyjęto koncepcję **wychowania jako wspierania ucznia w rozwoju**.

2. CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Podstawowym założeniem systemu wychowawczego Naszej Szkoły jest wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny ucznia jak również skupianie się na osłabianiu czynników wywołujących zachowania ryzykowne i wzmacnianie czynników chroniących uczniów przed zagrożeniami.

W działaniach wychowawczo-profilaktycznych zmierzać będziemy do osiągnięcia następujących celów:

- do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, uwzględniającego jego predyspozycje psychiczne, emocjonalne, intelektualne, zawodowe, środowisko rodzinne i kulturowe,
- do ukształtowania jego postawy społecznej i obywatelskiej w duchu poszanowania dla wartości uniwersalnych i narodowych oraz tradycji lokalnych.
- do rozpoznania środowiska uczniów (rodzinnego i szkolnego),
- dostarczenia (odpowiednio do potrzeb i wieku rozwojowego uczniów) rzetelnej wiedzy o zagrożeniach,
- kształcenia umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- kształtowania właściwej postawy ucznia (kultura osobista na co dzień),

- przeciwdziałania zachowaniom agresywnym wśród uczniów poprzez zdobywanie podstawowych umiejętności porozumiewania się w grupie rówieśniczej,
- poznawania i przestrzeganie norm społecznych,
- budowanie prozdrowotnych postaw (promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia oraz wartościowych sposobów spędzania czasu wolnego),
- budowanie postaw wzajemnej życzliwości i zaufania,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości poprzez stwarzanie uczniom możliwości pozytywnego zaistnienia w życiu klasy, szkoły i środowiska,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

Cel rozwoju intelektualnego

Celem rozwoju intelektualnego jest:

Kształtowanie u dziecka:

- ciekawości poznawczej,
- umiejętności twórczego myślenia,
- samoakceptacji i umiejętności odkrywania własnych zalet i uzdolnień,
- samokrytycyzmu i wglądu we własne ograniczenia i słabości,
- umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji,
- pozytywnego nastawienia do podejmowania wysiłku intelektualnego oraz postawy dociekliwości,
- umiejętności dzielenia się swoją wiedzą z innymi, nawyku rozwijania zainteresowań, zamiłowań i upodobań,

- umiejętności prowadzenia dyskusji, precyzyjnego formułowania problemów i argumentowania.

Cel rozwoju emocjonalnego

Celem rozwoju emocjonalno-moralnego jest:

Uwrażliwianie ucznia na wartości: dobro, prawdę, uczciwość, odpowiedzialność oraz cnoty zapomniane: usłużność, współczucie, wyrozumiałość, łagodność, wierność, życzliwość, wdzięczność i poprzez nie kształtowanie:

- umiejętności myślenia wartościującego,
- odpowiedzialności za własne słowa i czyny,
- umiejętności oceny własnych reakcji, uczuć i stanów psychicznych,
- empatii,
- tolerancji i szacunku dla wartościowych form odmienności i indywidualności,
- umiejętności stawiania sobie celów i realizowania ich,
- umiejętności opanowania ekspresji własnych uczuć i emocji oraz rozumnego dostosowywania się do otoczenia,
- kultury języka i zachowania,
- umiejętności utrzymywania wartościowych i przyjaznych kontaktów z innymi ludźmi,
- kształtowanie własnej wrażliwości uczuciowej i moralnej.

Cel wychowawczy

Celem wychowania patriotycznego jest:

- przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa,
- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne,
- budzenie postaw patriotycznych oraz szacunku dla tradycji narodu, państwa, środowiska lokalnego i szkoły,
- kształtowanie szacunku dla hymnu państwowego, godła oraz głównych świąt państwowych,
- poznanie historii i tradycji rodzinnego miasta i regionu,
- kształtowanie postawy proeuropejskiej,
- wdrażanie do różnorodnych form działalności społecznej.

Cel rozwoju fizycznego

Celem rozwoju fizyczno-zdrowotnego jest:

- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków higienicznych i zdrowotnych,
- doskonalenie odporności, hartu i sprawności fizycznej, promowanie wśród uczniów nawyku aktywnego spędzania wolnego czasu,
- wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych,
- profilaktyka uzależnień: nikotynizm, alkoholizm, narkomania, dopalacze, cyberprzemoc, uzależnienie od komputera, sieci, portali społecznościowych, telefonów komórkowych,

Wymogi współczesnego świata stawiają przed nami konieczność rozszerzania tradycyjnych celów wychowawczych o nowe, które określają normy i sposoby postępowania w dziedzinie ekologii, świata mediów, wychowania komunikacyjnego oraz edukacji prorodzinnej.

Cele w zakresie ekologii:

- uświadomienie uczniom sensu i wagi ochrony środowiska naturalnego człowieka,
- wytworzenie nawyków szacunku dla wszelkich form otaczającej nas przyrody,
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego i estetykę otoczenia,
- uświadomienie uczniom przyczyn, mechanizmów i skutków powstawania niepożądanych i szkodliwych zmian w środowisku naturalnym,
- wytwarzanie w uczniach nawyków aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz ekologicznej odnowy zniszczonego lub zanieczyszczonego środowiska naturalnego.

Cele szkolnego doradztwa zawodowego:

- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej,
- przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, tj: bezrobocie, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej,
- przygotowanie ucznia do roli pracownika,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych,
- wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.

Cele w zakresie wychowania medialnego i czytelniczego:

- uczenie dzieci samodzielnego poszukiwania potrzebnych im informacji i materiałów,

- nabywanie umiejętności krytycznego i selektywnego korzystania z szerokiej oferty medialnej,
- rozwijanie i utrwalanie zainteresowań i nawyków czytelniczych,
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w dobie globalizacji przekazu oraz kultury masowej.

3. CZYM SĄ DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE W SZKOLE?

Wśród różnych definicji profilaktyki szczególnie użyteczna w odniesieniu do potrzeb szkoły jest koncepcja Zbigniewa B. Gasia przyjmująca, że **profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania**, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Profilaktyka w szkole jest działaniem koniecznym, a szkoła bez profilaktyki staje się środowiskiem niebezpiecznym wychowawczo dla uczniów, często również niebezpiecznym środowiskiem pracy dla personelu pedagogicznego i administracyjnego.

Wprowadzanie działań profilaktycznych jest uzasadnione dwoma czynnikami:

- świadomością niepowodzeń w realizacji zaplanowanych działań wychowawczych, potwierdzonych w badaniach ewaluacyjnych;
- wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym czy nawet w szerokich kręgach społecznych.

Działania profilaktyczne prowadzone w środowisku szkolnym powinny spełniać standardy obowiązujące w nowoczesnej profilaktyce.

Powszechnie za najważniejsze z nich uważa się:

- 1) planowanie programu działań profilaktycznych – wszystkie podejmowanie przedsięwzięcia profilaktyczne powinny wynikać z diagnozy zapotrzebowania oraz uwzględniać aktywność całej społeczności lokalnej (czyli środowiska szkolnego);

- 2) jasno określone cele i zadania programu profilaktycznego – pisemnie opracowana koncepcja działań profilaktycznych jednoznacznie określa konkretne i mierzalne cele oraz precyzuje zadania, które umożliwią osiągnięcie tych celów;
- 3) różnorodność działań uwzględniona w programie działań profilaktycznych – w jego ramach powinno się znaleźć jak najwięcej przedsięwzięć z zakresu sześciu podstawowych strategii profilaktycznych, czyli: strategii informacyjnych, strategii edukacyjnych, strategii wczesnej interwencji, strategii działań alternatywnych, strategii zmian środowiskowych oraz strategii zmian przepisów społecznych);
- 4) zróżnicowane grono odbiorców programu – uczestnikami programu są wszyscy członkowie danej społeczności szkolnej, a więc: uczniowie, nauczyciele, rodzice, a nawet pracownicy administracyjno-techniczni szkoły;
- 5) ocenę programu działań profilaktycznych pod kątem jego skuteczności – ewaluacja działań profilaktycznych zwiększająca ich skuteczność powinna dotyczyć: osiągnięcia celów, wyników bezpośrednich i odroczonych, procesu oraz poniesionych kosztów;
- 6) integrację programu działań profilaktycznych z innymi działaniami promującymi zdrowie – dotyczy to w szczególności działań wychowawczych, programu nauczania oraz systemu oceniania;
- 7) skoncentrowanie programu działań profilaktycznych na całej społeczności szkolnej – w ten sposób rozwija on dojrzałą odpowiedzialność za siebie i współodpowiedzialność za środowisko społeczne, a także zapobiega procesowi stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu;
- 8) długofalowe działanie programu działań profilaktycznych – tylko działania długoterminowe dają szansę korekty i kształtowania stylu życia, zaś działania akcyjne jedynie zwalniają z poczucia odpowiedzialności i prowokują działania reaktywne (np. po „dniu bez papierosa” następnego dnia rośnie ilość wypalanych papierosów);
- 9) powtarzalność przedsięwzięć zawartych w programie działań profilaktycznych – dokumentacja prowadzonych działań pozwala na wprowadzanie modyfikacji i replikowanie skutecznych rozwiązań w nowych grupach czy środowiskach;
- 10) promocja programu działań profilaktycznych w środowisku szkolnym i poza nim – ogranicza to opór przed korzystaniem z oferty profilaktycznej, rozwija zainteresowanie zdrowym stylem życia, buduje pozytywną motywację do uczestniczenia.

Tak rozumiane działania profilaktyczne należy prowadzić na trzech poziomach:

Działania na pierwszym poziomie (tzw. profilaktyka I stopnia lub profilaktyka uniwersalna) kierowane są do tych wszystkich osób, które nie wykazują jeszcze dysfunkcji w rozwoju lub zachowaniu, ale w ich otoczeniu występują czynniki ryzyka i dlatego należy wyposażyć ich w umiejętności skutecznego przeciwstawiania się niebezpieczeństwom oraz dbania o własne zdrowie i życie.

Działania na drugim poziomie (tzw. profilaktyka II stopnia lub profilaktyka selektywna) kierowane są do osób, w których rozwoju lub zachowaniu pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń, a jej celem jest zahamowanie rozwoju dysfunkcji i przywrócenie funkcjonalności.

Działania na trzecim poziomie (tzw. profilaktyka III stopnia lub profilaktyka skoncentrowana na jednostce) kierowane są do osób, które dzięki oddziaływaniom korekcyjnym, terapeutycznym czy rehabilitacyjnym odzyskały sprawność i funkcjonalność, a teraz wracając do swojego naturalnego środowiska potrzebują wsparcia, które pomoże im w readaptacji i uchroni przed nawrotem trudności.

4. NAJWAŻNIEJSZE OBSZARY WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Obszar rozwoju wartości:

- Wychowanie do wartości. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, postaw patriotycznych, szacunku dla tradycji i przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.

Cel na ten rok szkolny: Udział w uroczystościach państwowych, udział w imprezach organizowanych przez społeczność lokalną.

Obszar rozwoju społecznego

- Integracja klasy, stworzenie życzliwej atmosfery w klasie. Wykształcenie kompetencji społecznych. WYROBIENIE u uczniów nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrożenie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Wykształcenie pozytywnych postaw, respektowanie norm społecznych. Eliminacja zachowań agresywnych.

Cel na ten rok szkolny: Zmniejszy się liczba uczniów dokuczających innym w szkole. Zmniejszy się liczba uczniów będących świadkami przemocy w szkole.

Obszar rozwoju intelektualnego

- Wsparcie rozwoju intelektualnego. Motywowanie uczniów do nauki. Pomoc uczniom z trudnościami w nauce. Rozwinięcie zainteresowań uczniów zdolnych. Przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, szanowanie dorobku narodowego, rozwijanie tolerancji wobec innych kultur. Upowszechnienie czytelnictwa, przygotowanie do samokształcenia; poszukiwania informacji, wykorzystania wiedzy w praktyce, czytania ze zrozumieniem.

Cel na ten rok szkolny: W dalszym ciągu nauczyciele będą motywowali uczniów do nauki.

Obszar rozwoju fizycznego

- Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat zdrowego stylu życia. Wykształcenie postaw prozdrowotnych. Wypracowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi,

propagowanie zdrowego i ekologicznego stylu życia oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu. Zaznajomienie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.

Cel na ten rok szkolny: Wzrośnie liczba uczniów świadomych korzyści płynących ze zdrowego stylu życia dzięki podejmowanym przez szkołę działań promujących zdrowy styl życia.

Obszar rozwoju emocjonalnego

- Zapewnienie uczniom wszechstronnego i harmonijnego rozwoju. Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Dostarczanie wiedzy dzieciom odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu, w tym z mediów społecznościowych. Wspieranie ucznia (z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji) w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

Cele na ten rok szkolny: Utrzymać na obecnym, wysokim, poziomie liczbę uczniów czujących się w szkole bezpiecznie.

5. OD WYCHOWANIA DO PROFILAKTYKI

Zaprezentowane powyżej definicje i krótkie charakterystyki wychowania oraz profilaktyki jednoznacznie pokazują, że oba te procesy – choć odrębne – są ze sobą ściśle powiązane. Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (czyli profilaktyka I stopnia), aczkolwiek korzystniej jest dla wychowanków realizować je w kontekście działań wychowawczych (np. nauka pływania może być prowadzona w kontekście rozwijania zdrowego, aktywnego stylu życia – czyli w obrębie wychowania; lub też w kontekście przeciwdziałania zagrożeniom, zapobiegania utonięciom – czyli w obrębie profilaktyki).

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. Dzięki urzeczywistnianiu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie – to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe precyzyjnie podkreśla, że: „Nauczanie i wychowanie – respektując chrześcijański system wartości – za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki...”. Są to wg Jana Pawła II: godność osoby ludzkiej; świętość życia ludzkiego; centralna rola rodziny opartej na małżeństwie; wykształcenie; wolność myśli i słowa; wolność głoszenia własnych poglądów; wolność wyznawania religii; ochrona prawna jednostek i grup; współpraca wszystkich na rzecz wspólnego dobra; praca pojmowana jako dobro osobiste i społeczne oraz władza polityczną pojmowaną jako służba, podporządkowana prawu i rozumowi, a ograniczona przez prawa osoby i narodów.

Kluczową rolę w budowaniu środowiska szkolnego sprzyjającego wychowaniu i profilaktyce pełnią nauczyciele. Wiąże się to z faktem, iż każdy nauczyciel (nawet jeśli nie jest tego świadom) pełni cztery funkcje. Pierwszą jest **funkcja modelowa** – nauczyciel stanowi dla uczniów wzorzec osobowy człowieka dorosłego, z którym należy się identyfikować. Drugą jest **funkcja dydaktyczna** – nauczyciel przybliża uczniom osiągnięcia nauki, umożliwiając zrozumienie człowieka i świata oraz mechanizmów ich funkcjonowania. Trzecią stanowi **funkcja instruktażowa** – nauczyciel jest niejako trenerem w zakresie uczenia i usprawniania podstawowych umiejętności i kompetencji niezbędnych w codziennym życiu. Natomiast czwartą jest **funkcja wychowawcza** – nauczyciel jest przewodnikiem w odkrywaniu przez uczniów osobistych potencjałów, realizacji zadań rozwojowych oraz rozwijaniu ich odpowiedzialności za własny rozwój.

Żaden nauczyciel nie może jednak działać skutecznie w pojedynkę – do trudnych zadań, jakimi są wychowanie i profilaktyka, potrzeba sprawnego zespołu.

Niezwykle istotną rolę ogrywają również **rodzice uczniów**. Dla skuteczności ich działań największe znaczenie mają: posiadanie wiedzy na temat celów i zadań rozwojowych dzieci oraz wiedzy dotyczącej zagrożeń i możliwości przeciwdziałania im; prowadzenie racjonalnego stylu życia wolnego od uzależnień, współpraca ze szkołą w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych oraz dobrowolne angażowanie się w przedsięwzięcia wychowawcze i profilaktyczne proponowane przez szkołę.

IV PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY SZKOŁY

A. PODSTAWA PRAWNA

Program wychowawczo-profilaktyczny opracowany został w oparciu o następujące dokumenty:

- a) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- b) Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- c) Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- d) Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- e) Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- f) Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- g) Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- h) Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).

- i) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- j) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz.214) wprowadziło regulacje kładące szczególny nacisk na konieczność prowadzenia działań profilaktycznych wymierzonych w używanie środków zastępczych (tzw. dopalaczy).
- k) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27.04.2016 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych.
- l) Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla ośmioletnich szkół podstawowych.
- m) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 1309).
- n) Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2020/2021.
- o) Statut Szkoły Podstawowej w Albigowej.

B. CHARAKTERYSTYKA SYLWETKI ABSOLWENTA SZKOŁY

Proces wychowywania rozpoczyna się zawsze od postawienia sobie kluczowego pytania: kogo chcemy wychować? Tak więc pierwszy etap w opracowywaniu programu wychowawczo-profilaktycznego to opracowanie „sylwetki absolwenta”, a więc odpowiedź na pytanie: jakim człowiekiem ma być uczeń opuszczający mury naszej szkoły?

Absolwent naszej szkoły posiada określoną wiedzę z przedmiotów nauczania, umożliwiającą mu dalsze zdobywanie wiedzy. Bez większych problemów funkcjonuje w otaczającym go świecie. Łatwo nawiązuje kontakty międzyludzkie, ma przyjaciół. Z optymizmem patrzy na świat, wierzy w siebie i swoje możliwości. Posiada określone zainteresowania, które pomagają mu dokonać wyboru przyszłej drogi kształcenia. Przejawia potrzebę samokształcenia. **Jest samodzielny.** Orientuje się w otaczającym go świecie. Potrafi stawiać sobie cele dotyczące siebie i najbliższych i je realizuje. Samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy. **Jest ciekawy świata, ale przy tym krytyczny.** Systematycznie poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i problemów dotyczących go. Z dystansem podchodzi do pozyskanych informacji, a w oparciu o pozyskane źródła potrafi je sprawdzić. Odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych. Ciągłe się rozwija.

Jest otwarty. Porozumiewa się przynajmniej w jednym języku obcym. Dostosowuje treść i formę wypowiedzi do odbiorcy. Umie posługiwać się różnymi technikami komunikowania się. W grupie rówieśniczej dobrze funkcjonuje i potrafi dyskutować, przestrzegając ogólnie przyjętych zasad komunikowania się. **Jest odpowiedzialny.** Zdaje sobie sprawę z możliwości następstw różnych działań. Potrafi przyznać się do błędu i jest gotów ponieść odpowiedzialność za swoje czyny. W swoim działaniu zwraca uwagę na względy bezpieczeństwa. Ma poczucie współodpowiedzialności za pracę grupie. **Jest rozważny.** Potrafi przewidzieć zagrożenia w sytuacjach nowych. Ma ugruntowane nawyki higieniczne. Rozsądnie planuje swoją pracę i wypoczynek, a także świadomie przeciwdziała stresowi. Samorzutnie wykazuje aktywność fizyczną. **Jest prawy.** Rozróżnia dobre i złe uczynki w oparciu o własny system wartości i system wartości obowiązujący w jego środowisku. Wykazuje otwartą postawę na potrzeby innych. Umie stopniować oceny moralne. Wie, do kogo ma się zwrócić o pomoc w sytuacjach trudnych

oraz niejednoznacznych. **Jest patriotą.** Pogłębia wiedzę o własnej miejscowości, tradycji rodziny i jej związku z historią regionu. Szanuje tradycję, kulturę polską, ceni literaturę polską, miejsca pamięci i symbole narodowe. **Jest tolerancyjny.** Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji, odmienności kulturowej i religijnej ludzi. Wykazuje postawę akceptacji wobec odmienności innych. **Jest kulturalny, rzetelny i punktualny.** Dotrzymuje danego słowa, a także terminów. Planuje umiejętnie swoje zajęcia, nie marnuje czasu swojego i innych osób.

C. STARATEGIE WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE SZKOŁY/ HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły

- 1) prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego oraz w grupach wychowawczych;
- 2) upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów z niepełnosprawnościami;
- 3) upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów i wychowanków, promowanie wolontariatu;
- 4) doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników szkoły i placówki w zakresie bezpiecznego funkcjonowania w szkole i placówce uczniów, w tym uczniów i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz prowadzenie edukacji uczniów w tym zakresie;
- 5) tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży

I a. Profilaktyka agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy.

- 1) podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły, przekazywanie wartości społecznych i norm prospołecznych;
- 2) wdrażanie w szkole programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji;
- 3) realizacja programów rówieśniczych, takich jak: pomoc koleżeńska w nauce, rówieśniczy doradcy czy rówieśniczy mediatorzy;
- 4) doskonalenie nauczycieli i wychowawców z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- 5) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i specjalistów w zakresie pracy z uczniami ze specjalnym i potrzebami edukacyjnymi, w tym niedostosowanymi społecznie lub zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

I b. Używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów oraz profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hazardu.

- 1) realizacja edukacji zdrowotnej w szkołach i placówkach w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom;
- 2) wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności;
- 3) uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki;
- 4) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie ich pasji i zainteresowań w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych;

- 5) współpraca szkoły z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz przeciwdziałania narkomanii w środowisku lokalnym;

I c. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym

- 1) realizacja w szkołach programów profilaktycznych dotyczących zagrożeń przestrzeni medialnej;
- 2) współpraca z rodzicami uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci;
- 3) poszerzenie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.

I d. Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych uczniów, m.in. związanych z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych, a także z przemocą w rodzinie.

- 1) monitorowanie sytuacji uczniów związanej z wyjazdem rodziców za granicę w celach zarobkowych i udzielanie im różnych form wsparcia w zakresie rozwoju emocjonalnego, poznawczego i społecznego;
- 2) uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w działalności szkoły.

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży

- 1) upowszechnianie i realizacja w szkole programów służących promocji zdrowego stylu życia;
- 2) upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej;
- 3) upowszechnianie w szkołach programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa;
- 4) organizowanie i wspieranie działań służących promocji zdrowego stylu życia, w szczególności:
 - a) organizacja żywienia w szkole i placówce zapewniającego ciepły i zgodny z normami żywieniowymi posiłek,
 - b) uwzględnianie potrzeb dzieci w zakresie diety,

- c) zapewnienie odpowiedniego asortymentu sklepiku szkolnego,
 - d) tworzenie ogródków przyszkolnych.
- 5) podejmowanie działań ograniczających spożywanie napojów o zwiększonej zawartości cukrów i barwników na rzecz konsumpcji wody w celu poprawy zdrowia dzieci i młodzieży;
 - 6) planowanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja szkolnej polityki w zakresie aktywności fizycznej;
 - 7) podejmowanie działań w celu zwiększenia zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego;
 - 8) zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole oraz poza nią.

Na strategię wychowawczo – profilaktyczną szkoły składa się zespół działań uporządkowanych w postaci programu. Stanowi ona źródło wiedzy na temat celu, zadań i treści, które osadzone są w harmonogramie działań, a także osobistej odpowiedzialności realizatorów poszczególnych działań. Wszystkie te elementy mają doprowadzić do efektywnego i skutecznego wychowania i profilaktyki.

Cele pracy wychowawczo – profilaktycznej	Zadanie do realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1. Znajomość zadań szkoły	Zapoznanie nauczycieli, uczniów i rodziców z dokumentami obowiązującymi w danym roku szkolnym: Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo – Profilaktycznym, zasadami wewnątrzszkolnego oceniania, wewnątrzszkolnym punktowym systemem oceniania zachowania.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele	Wrzesień

2. Kształtowanie więzi z krajem, postaw patriotycznych i obywatelskich oraz poszanowania dla dziedzictwa narodowego	• Organizowanie szkolnych uroczystości z okazji rocznic i świąt państwowych. • Spotkania ze starszymi i zasłużonymi mieszkańcami wsi. • Wycieczki krajoznawcze piesze i autokarowe. • Opieka nad grobem nieznanego żołnierza i dębami pamięci.	Wychowawcy, nauczyciele, uczniowie, rodzice	Przez cały rok
3. Wyrabianie poczucia przynależności do „Małej Ojczyzny”	• Organizowanie wycieczek po okolicy, zaznajamianie z florą i fauną, ukształtowaniem terenu. • Wyjazd do skansenu do Markowej. • Udział w życiu kulturalnym wsi (np. wystawy „Czas Bożego Narodzenia”, „Wielkanocne tradycje”, Festiwal Kwiatów, Dożynki, Przegląd Pieśni Patriotycznej, Koncert Noworoczny, Dzień Seniora). • Współpraca z lokalnymi organizacjami i instytucjami.	Wychowawcy, nauczyciele	Przez cały rok
4. Przygotowanie do życia w społeczeństwie	• Rozwijanie samorządności – wybory do Samorządu Uczniowskiego. Praca w strukturach SU. • Organizowanie imprez szkolnych umożliwiających kształtowanie kreatywności, współdziałania w grupie, przedsiębiorczości (np. dyskoteki, wycieczki). • Kreowanie wrażliwości na los słabszych (działalność Szkolnego Koła Wolontariatu, Caritas, Kolędnicy Misyjni). • Budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych pomiędzy rówieśnikami i dorosłymi. • Poznanie sposobów oddziaływania reklamy i mediów na dokonywane wybory.	Opiekunowie SU Wychowawcy, nauczyciele Opiekunowie SKW i Caritas Wszyscy pracownicy szkoły Wychowawcy, pedagog szkolny	Przez cały rok Cały rok Cały rok Cały rok

	• Propagowanie świadomego wybierania programów TV, racjonalnego korzystania z komputera, telefonu komórkowego, Internetu, (organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu) • Podnoszenie kultury osobistej uczniów. • Uczenie tolerancji wobec innych ras, kultur i religii.	Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele Wszyscy nauczyciele	Cały rok Cały rok Cały rok
5. Ukazywanie wartości związanych z rodziną	• Realizacja programu wychowania do życia w rodzinie. • Podtrzymywanie tradycji rodzinnych (wspólne świętowanie) i poznawanie historii przodków (tworzenie drzewa genealogicznego). • Pogadanki dla rodziców poruszające tematy prawidłowych relacji rodzic-dziecko. • Podkreślanie roli rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu dziecka. • Spotkania warsztatowe dla rodziców wybranych klas na temat „Zrozumieć emocje dziecka”.	Nauczyciele wdż. Nauczyciel historii Wychowawcy, pedagog Wychowawcy, pedagog Wychowawcy, pedagog	Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok
6. Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły	• Spotkanie opłatkowe w gronie uczniów. • Udział w konkursach organizowanych na różnych szczeblach. • Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły i udział w ogólnopolskich akcjach. • Rekolekcje dla uczniów wyznania rzymsko – katolickiego. • Prowadzenie wirtualnej gazетки i facebooka szkoły. • Prowadzenie i aktualizacja strony internetowej szkoły. • Realizacja programu „<i>Moje dziecko idzie do szkoły</i>” w kl. 0 i I	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, uczniowie Naucz. religii Dyrektor, wicedyrektor Wicedyrektor, nauczyciele Naucz. przypisani do programu.	Grudzień Cały rok Cały rok Wg. harmonogramu Cały rok Cały rok Cały rok

7. Kształtowanie świadomego odbiorcy dóbr kultury	• Organizowanie spotkań z ludźmi nauki, kultury i sztuki. • Udział w wystawach rękodzieła artystycznego w Ośrodku Kultury w Albigowej. • Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, filharmonii, muzeum, na wystawy. • Udział uczniów w konkursach recytatorskich, piosenki, plastycznych i innych. • Udział w lekcjach prowadzonych przez nauczycieli Yamaha. • Udział szkoły w akcji „Narodowe Czytanie”.	Wychowawcy, nauczyciele Wychowawcy, nauczyciele Nauczyciele Nauczyciele Wychowawcy Wychowawcy	Cały rok Cały rok Cały rok Cały rok Wg planu Wg planu
8. Wspieranie ucznia w rozwoju jego zainteresowań	• Organizacja imprez szkolnych. • Organizacja konkursów przedmiotowych. • Indywidualny kontakt z uczniem. • Stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy. • Uczestnictwo uczniów w pozalekcyjnych kołach zainteresowań. • Różnorodne formy pracy z uczniami w celu wspierania ich indywidualnego rozwoju (praca z uczniem zdolnym i uczniem mającym trudności w nauce). • Organizacja Happeningu: „<i>Moje pasje</i>” • Zajęcia w ramach gminnego projektu „„Interaktywni-Kompetentni-Profesjonalni”.	 Wychowawcy, nauczyciel, pedagog szkolny Pedagog szk. , nauczyciele Prowadzący zajęcia nauczyciele	 Cały rok Marzec od września do grudnia
9. Promowanie wśród uczniów pozytywnych postaw i zachowań	• Prowadzenie i udział w akcjach charytatywnych. • Działalność „Caritas” , Szkolnego Koła Wolontariatu, kolędników misyjnych. • Niesienie doraźnej pomocy dzieciom.	 Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	 Cały rok

	• Indywidualne rozmowy z uczniami. • Lekcje wychowawcze na temat asertywności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, prowadzenia dyskusji i negocjacji. • Pomoc koleżeńska w nauce (członkowie SKW).		
10. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, demoralizacji i przestępczości	• Zajęcia na godzinach wychowawczych. • Indywidualne rozmowy z uczniami. • Spektakle profilaktyczne. • Działania profilaktyczne realizowane na terenie szkoły. • Współpraca z rodzicami. • Współpraca z instytucjami wspierającymi działania wychowawcze szkoły.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog	Cały rok
11. Zapobieganie agresywnemu zachowaniu się uczniów, kradzieży, dewastacji mienia szkolnego i społecznego, zastraszaniu	• Dyżury nauczycieli. • Spotkania z policjantem. • Zajęcia na godzinach wychowawczych. • Praca szkolnych mediatorów rówieśniczych. Prowadzenie mediacji szkolnych. • Realizacja programów profilaktyczno – wychowawczych. • Wzmocnienie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i cudze. • Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów (koła zainteresowań, udział w konkursach, SKS). • Wdrożenie szkolnych procedur postępowania w wypadku zachowań agresywnych uczniów. • Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, wszyscy pracownicy	Cały rok

	• Pogadanki na temat właściwego reagowania w sytuacji różnorodnych zagrożeń; agresja słowna i fizyczna, cyberprzemoc, zastraszanie, wyłudzenie, itp. • Pogadanka na temat znajomości zasad bezpiecznego poruszania się po drogach jako pieszy i zmotoryzowany. • Próba ewakuacja szkoły.	pedagog szkolny, Dyrektor szkoły	Wg planu I semestr
15. Przeciwdziałanie uzależnieniom	• Monitorowanie i nadzorowanie niewłaściwego zachowania uczniów w szkole, poza nią i w środowisku rodzinnym. • Rytmiczne kontrolowanie obecności uczniów na lekcjach w celu przeciwdziałania wagarom. • Rozmowy z rodzicami. • Promowanie mody na niepalenie i niepicie. • Pogadanki na temat nikotynizmu, alkoholizmu, narkomanii i zażywania dopalaczy. Projekcja filmów edukacyjnych. • Gazetki na szkolnym korytarzu i w klasach. • Pedagogizacja rodziców dotycząca zagrożeń związanych z uzależnieniami. • Zapoznanie uczniów z zagrożeniami związanymi z nadużywaniem komputera, Internetu, gier komputerowych.	Wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny, Wychowawcy, pedagog Wychowawcy, pedagog	Przez cały rok Wg planu
16. Kształtowanie osobowości wychowanków	• Praca w Samorządzie Uczniowskim i innych organizacjach działających na terenie szkoły. • Udział w akcjach charytatywnych. • Pomoc przy organizowaniu imprez szkolnych i udział w nich. • Indywidualne rozmowy z uczniem.	Opiekunowie samorządu Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny	Cały rok

	Wykorzystanie wszystkich momentów wychowawczych w celu wyrabiania zdrowej ambicji, uczciwości, samokrytycyzmu, tolerancji, szacunku wobec ludzi i zwierząt, odpowiedzialności, poczucia własnej wartości.		
17. Edukacja medialna	- Przygotowanie uczniów do krytycznego odbioru programów telewizyjnych i korzystania z Internetu. - Rozwój czytelnictwa. - Spektakle profilaktyczne. - Uświadomienie manipulacyjnego charakteru reklamy. - Zajęcia w ramach wdż.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny Bibliotekarz, wszyscy nauczyciele i wychowawcy	Cały rok
18. Popularyzacja zagadnień dotyczących bezpieczeństwa dzieci i młodzieży	- Spotkania z policjantem, ze strażakiem. - Zwrócenie uwagi młodzieży na różnego rodzaju zagrożenia występujące podczas wypoczynku letniego i zimowego. - Pogadanki na godzinach wychowawczych. - Akcja „Bezpieczne wakacje” - Badanie ankietowe na temat bezpieczeństwa. - Ewaluacja wewnętrzna w zakresie: „<i>Bezpieczeństwo psychospołeczne uczniów po powrocie do szkoły po okresie zawieszenia zajęć w poprzednim roku szkolnym</i>” oraz <i>Świadomość i skala zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów naszej szkoły</i>”.	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny V i I grupa ewaluacyjna	Przez cały rok koniec II semestru w ciągu roku II półrocze
19. Promocja zdrowego trybu życia i higieny osobistej	Wdrażanie uczniów do troski o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny i zdrowy tryb życia poprzez: prelekcje higienistki szkolnej, zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, godziny wychowawcze o tematyce	Wychowawcy, nauczyciele, higienistka, pedagog szkolny	Przez cały rok

	dotyczącej higieny, dbałości o zdrowie i zajęcia w Szkolnym Kole Sportowym. • Udział w zawodach sportowych szkolnych, gminnych, powiatowych, wojewódzkich. • Wyjazdy na kryty basen. • Realizacja programu edukacyjnego „<i>Trzymaj formę</i>”.	Nauczyciele WF Nauczyciele p. B. Wójcik, S. Blajer, M. Mac-Kuźniar	Wg planu Cały rok Październik – maj
20. Kształcenie postawy proekologicznej	• Dzień Ziemi. • Akcja „<i>Zbiórka makulatury</i>” • Akcja „<i>Łowcy baterii</i>” • Segregacja odpadów na terenie szkoły. • Gazetki ścienne.	Wychowawcy, nauczyciele	Przez cały rok
21. Poprawa frekwencji, eliminowanie nieusprawiedliwionych nieobecności	• Wpajanie zasad odpowiedzialnego traktowania obowiązków szkolnych. • Indywidualne rozmowy budujące pozytywną motywację do uczęszczania na zajęcia. • Stała współpraca z rodzicami. • Organizowanie indywidualnych spotkań ucznia, rodzica, wychowawcy, pedagoga, podpisywanie kontraktów. • Współpraca z policją, GOPS.	Wychowawcy, nauczyciele	Cały rok
22. Zwiększanie motywacji do nauki	• Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów w kołach zainteresowań. • Udział w projektach i kampaniach edukacyjnych. • Wyjazdy, wycieczki, ogniska, imprezy szkolne i pozaszkolne. • Zajęcia warsztatowe dotyczące technik uczenia się. • Stosowanie motywującego systemu oceniania.	Wszyscy nauczyciele Wychowawcy	

	Wyróżnianie na forum szkoły uczniów mających osiągnięcia w różnych dziedzinach.		
23. Wsparcie uczniów w wyborze dalszej ścieżki edukacyjno – zawodowej	Realizacja Rocznego Planu Doradztwa Zawodowego opracowanego na podstawie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	Wychowawcy, nauczyciele,	Przez cały rok
24. Wspomaganie rodziców w ich funkcji opiekuńczo-wychowawczej	- Prelekcje, szkolenia dla rodziców. - Indywidualne porady dla rodziców w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych i dydaktycznych. - Udzielenie informacji dotyczących specjalistycznych porad. - Konsultacje z nauczycielami, dyrektorem, pedagogiem.	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, higienistka	Przez cały rok

D. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo – profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie między innymi poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół nauczycieli wychowawców. Zespół opracuje badania oraz wyniki. Zaprezentuje je w formie sprawozdania radzie pedagogicznej i radzie rodziców.